

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

سعید باغستانی

باب با علوم آشنایی ندارم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

باب با علوم، آشنایی ندارم!

نویسنده:

سعید باغستانی

ناشر چاپی:

سایت بهائی پژوهی

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵ فهرست
۶ باب با علوم، آشنایی ندارم!
۶ مشخصات کتاب
۶ باب: با علوم، آشنایی ندارم!
۷ پاورقی
۸ درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

باب با علوم، آشنایی ندارم!

مشخصات کتاب

بر گرفته از:

(نقدی بر گزارش یک مورخ بهائی مآب از گفتگوی باب و علمای تبریز)

مؤلف: سعید باغستانی

باب: با علوم، آشنایی ندارم!

آقای عباس امانت (متعلق به خانواده بهائی «امانت») از مورخان معاصر است که در غرب می‌زید و تعلق خاطرش به باب و بهاء، از خلال سطور کتابش؛ «قبله عالم»، هویدا است. این مورخ بهائی (در گزارش مذاکره علمای تبریز با باب) از علی محمد باب، با تعبیری چون «پیام آور» (بخوانید: پیغمبر)، «سید پرجاذبه شیرازی» و نیز «چهره‌ای جوان و گیرا» یاد می‌کند «که نوید عصر جدیدی را می‌داد!» [۱] همچنین، او را «پارسای فرانگر» می‌خواند «که مرجعیت علما را به مبارزه می‌طلیید!» [۲] (و البته کاری به این ندارد که: باب توان و جرئت با علما را نداشت و این علما بودند که او را به مبارزه خوانده بودند). وی اعتراف باب (در مجلس علما) به ناآگاهی از علوم زمانه را «اقرار صادقانه» می‌خواند [۳] که می‌دانیم طنین خوش آهنگ واژه صداقت، به طور طبیعی از انعکاس «منفی» مطلب در ذهن خواننده کتاب می‌کاهد و متقابلاً در شرح چالش علمی علما با باب، از تعبیری گزنده همچون «استنطاق»، «تفتیش عقاید»، و «طعن و لعن و ریشخندهای دشنام آمیز» سود می‌جوید [۴] که خالی از تاثیر سوء در ذهن خواننده نیست. به همین نمط، باید از اقدام وی به چهره‌پردازی «منفی» از ملا محمود نظام العلماء (ملاباشی ولیعهد، و قهرمان پیروز بحث با باب در مجلس تبریز) یاد کرد که دورخیز حساب شده آن از حدود ۳۰ صفحه پیشتر آغاز می‌شود. [۵]. تردیف (حساب شده) این گونه تعبیر و جملات مثبت (و بعضاً کاملاً «مرید گونه») از گفتار و رفتار باب، در کنار ارائه تصویری سیاه از منش و روش جناح حریف، پیدا است که خواننده را در فضای روانی خاصی به نفع باب قرار داده و توان قضاوت علمی و عادلانه را در وی تضعیف می‌کند، و این رویه، هرگز شایسته یک اثر علمی و تحقیق بی‌طرفانه نیست. مورخ بزرگ ما، ضمناً وسط دعوا، «نرخ» هم تعیین می‌کند و «معجزه» را. که کار پیامبران است. همدریف «سحر» قرار می‌دهد: «در تصور کودکان ناصرالدین میرزا، که هنوز در سودای جن و پری به سر می‌برد، پیام باب تنها در صورتی به دل می‌نشست که وی قادر می‌بود از بوته آزمایش سحر و اعجاز، موفق بیرون آید...» [۶] در حالی که باید از زبان شاعر نکته‌سنج به وی تذکر داد که: «سحر با معجزه پهلو زنند، دل خوشدار!» همچنین، در خلال گزارش واقعه، از زبان باب نقل می‌کند که به علمای تبریز گفته است که «وی به راستی همان امام زمان، مهدی موعود، است که هزاران سال [!؟] مردمان، چشم به راه بازگشتش بوده‌اند». و ان شاء الله این سخن نیز تنها یک «اشتباه لپی» در نقل اظهارات باب (بلکه اشتباه مترجم در برگردان مطلب به فارسی) باشد و اشتباه عدد «هزار» سال با «هزاران»! سال ناشی از بی‌اطلاعی عجیب او (یا مترجم کتاب) از مدت غیبت امام عصر (به اعتقاد شیعیان، و حتی گفته مکرر باب) نباشد. [۷]. مع الوصف، جالب است بدانیم، گزارشی که جناب امانت، از مذاکره علمای تبریز با باب به دست داده، به رغم «رتوش‌ها و تک مضراب‌های حساب شده» وی در خلال گزارش، حاوی اعترافات جالبی است. عیب می‌جمله بگفتی، هنرش نیز بگویی! امانت، سخن را با پیش پرده «استقبال گرم» مردم ارومیه از باب، و انتظار بی‌صبرانه اهل تبریز نسبت به نتایج گفتگوی علما با باب، آغاز می‌کند و سپس مطلب را به گزارش مذاکرات باب و علما می‌کشاند که لب آن. با حذف حاشیه‌پردازی‌ها. چنین است: علما در بحث با باب، او را «رگبار» سؤالات «از صرف و نحو عربی گرفته تا سؤالات درباره متن و تفسیر احادیث، شأن نزول آیات قرآنی، نکات باریک الهیات و حکمت، مسائل شرعی... طب

بقراطی و تأثیر امزجه اربعه بر یکدیگر» بستند و باب «اقرار» کرد «که با این علوم آشنایی ندارد». این اقرار، علما را «جسورتر کرد... تحقیر و تمسخر علما کافی بود که دستور دولت تحقق پذیرد و مانع شود که مردمان، دل در گرو» باب دهند. ملاباشی از او «خواست که اگر» واقعا «صاحب کرامت است معجزی از خود بروز دهد و» سلامت «محمدشاه بیمار را به او باز گرداند». ناصرالدین میرزا ولیعهد، «شرط معامله را سهل تر کرد و از باب خواست به جای این کار، جوانی ملاباشی را به او باز گرداند. ولیعهد... می‌پنداشت که باب واقعا نیروی معجز آسا دارد، ولی پاسخ باب به این درخواست... ساده بود: «در قوه ندارم». در عوض برای اثبات صدق مدعای خویش، شروع به نزول آیات عربی به سبک قرآن کرد، عملی که پیوسته آن را یگانه معجزه خود شمرده بود [که آن هم مورد ایراد نحوی واقع شد]... تأکید مکرر باب که از علوم عادی سر رشته‌ای ندارد، مباحثه بین او و علما «را تشدید کرد و در این میان، همدلی متزلزل»ی نیز که شاهزاده ولیعهد در بدو مجلس نسبت به باب داشت «از دست رفت. شور و اشتیاق شاهزاده رفته رفته مبدل به بی‌تفاوتی و حتی بی‌حوصلگی گردید، تا آن که باب، در عکس‌العمل به تهمت کفر و شیادی از جانب علما، با عصبانیت برای بار نخست علنا گفت که وی به راستی همان امام زمان، مهدی موعود، است که هزاران سال مردمان چشم به راه بازگشتش بوده‌اند. این ادعای شگرف، فریاد اعتراض مجتهدین خروشیده را به اوج رساند. طعن و لعن و ریشخندهای دشنام‌آمیز آنان باب را واداشت با غیظ پیرسد «مگر من مسخره‌ام؟ و بعد در طول بقیه محاکمه به اعتراض ساکت ماند». در «تصور» ولیعهد پیام باب، تنها در صورتی به دلش می‌نشست که وی قادر می‌بود از بوته آزمایش... اعجاز، موفق بیرون آید. رفتار و کردار باب هر چقدر هم شگفت‌انگیز، باز فاقد آن نفس مسیحایی بود که بتواند هزاران تن، از جمله شخص ولیعهد، را مرید خویشان سازد... مجتهدین تبریز... آن زیرکی را داشتند که ناصرالدین را از تمایل به جانب مدعی جوان باز دارند. و این واقعیت، امکان سازش باب را با دولت قاجار تیره تر کرد...» [۸]. این گونه اعترافات، پیدا است که نه تنها شیفتگان باب و بهاء را خشنود نمی‌سازد، بلکه طبل رسوایی‌شان را نیز از بام می‌افکنند. لهدا بعید نیست که اختلافی که (گفته می‌شود) اخیرا بین محفل بهائیت و امانت بالا گرفته ناشی از همین بی‌احتیاطی‌ها! باشد. که امیدواریم جناب امانت، «حقیقت» را بیش از «افلاطون» دوست داشته و راست راه «درک» حقیقت و «اعتراف» بدان را بی‌اعتنا به سرزنش‌های خار مغیلان، و با قوت بیشتر، ادامه دهد. ایدون باد!

پاورقی

[۱] ر.ک، قبله عالم، صص ۱۴۱-۱۳۹.

[۲] همان، ص ۱۳۹.

[۳] همان، ص ۱۴۱.

[۴] همان، ص ۱۳۸ و ۱۴۱-۱۴۰.

[۵] ر.ک، ص ۱۱۰ و بعد. مثلا- شوخی ادبی فرهاد میرزا (شاهزاده فاضل و ادیب قاجار) با نظام العلماء در یک نامه را، که نظیر آن در مکتوبات ادبای آن زمان به یکدیگر کم نیست، دستمایه این نتیجه‌گیری نادرست قرار داده که نظام العلماء، با اندرزهای عرفانی‌اش «خود را موضوع شوخی و دست‌اندازی محافل درباری ساخته بود!» ادعایی که بسیار «لاغرتر» از دلیل آن است.

[۶] همان، ص ۱۴۲. در ادامه می‌نویسد: «باب، خود را نه ساحری با ید بیضا، بلکه پیامبری می‌پنداشت که بر ادعای مهدویت خود تکیه می‌کرد». می‌بینید که موسای پیامبر را که یکی از معجزاتش؛ «ید بیضا» (دست نورانی) بود، ساحری! با ید بیضا می‌خواند.

[۷] از کسی چون امانت، که ژست علمی و تحقیقی به خود گرفته است، طبعاً نمی‌توان توقع داشت که صریحا و با ادبیاتی از سنخ ادبیات مبلغان بابی و بهائی (نظیر مؤلف نقطه الکاف و اشراق خاوری و فیضی و ابوالفضل گلپایگانی و حتی حسن موقر بالیوزی) شیفتگی خویش به حضرت رب اعلی و حضرت احدیت (بخوانید: باب و بهاء) را بر ملا سازد. ناگزیر باید در پس نقاب تحقیق

علمی پنهان شد و چنانچه قرار است گامی در جهت تبلیغ این مسلک، یا دست کم توجیه و تبرئه مدعیان آن از نسبت‌ها و اتهامات، برداشت، این کار را با ژست علمی و در قالب تحقیقات آکادمیک پیش برد....

[۸] همان، صص ۱۴۳-۱۳۸.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز :

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی

دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴)

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

